

JEFF BEZOS AND THE FUEL

JEFF BEZOS NA MAFUTA

SEMANTIC REALITY 2026 · SHAREHOLDERS 11

Mafanikio yangu ya kwanza: kumpa Bezos pesa za kujaza mafuta kwenye boti yake ya anasa.

Simu, ambayo zamani ilikuwa njia rahisi ya mawasiliano, taratibu ikawa njia ya kushirikiana, kuzungumza, kutuma jumbe. Na simu za mkononi zikazipita simu za mezani. Kila mtu alihitaji kuzungumza. Ili kuwajulisha watu nini?

Kama mume bado yuko nyumbani na ataondoka lini, ili mke aweze kumruhusu hawara wake aingie. Mtu ambaye hakuna aliyemjua. Au yule rafiki wa kawaida wa familia aliyekuja wikendi.

Kisha mlilo wa simu ulikuwa kila mara ishara ya kutisha kwa yeyote aliyekaribia kufanya jambo lisilo la kawaida. Na zikaja jumbe za kimya: WhatsApp, Telegram, Signal, Messenger, Direct, Viber, WeChat, Skype. Kwa kubadilishana jumbe, picha, video, kila aina ya hali. Na kwa muda mrefu hili pia liliisaidia mamlaka ya mahakama kujenga kesi zake na kuhakikisha kwamba wenye hatia hawaachwi bila adhabu.

Lakini wakati ambapo kila kitu kilionekana kufanya kazi kikamilifu, mimi pia nilianza kutuma hadithi kwa marafiki zangu, ili kushiriki uzoefu wangu na kuwafanya watabasamu na kufikiri. Isipokuwa mimi sikuwa Amazon, na wala sikuwa Pornhub. Na kushindwa kulikuwa tu mwanzo halisi wa kwanza wa mafanikio yaliyotabiriwa.

Kisha, bila mimi kujua, mwanamke mmoja kutoka Napoli aliandaa hifadhi ya hadithi 300. Siku moja, kwenye simu, aliniambia:

“Nitaenda kumwona rafiki yangu mchapishaji huko Napoli. Nitampa hadithi hizo atengeneze kitabu, kisha tutaona.”

Nilitabasamu. Lakini jibu langu lilikuwa: “Lolote litakalotokea, siku zote tutagawana kila kitu nusu kwa nusu.”

Alinitazama jinsi mama anavyomtazama mtoto wake wa mwisho, yule anayedhani anahitaji mapenzi zaidi kwa sababu tu alikuwa wa mwisho kuzaliwa. Lakini ni akina mama pekee wanaojua kwamba wa mwisho huja wa kwanza linapokuja suala la umakini.

Miezi mitatu baadaye, alipiga simu kusema kwamba mchapishaji alikuwa ameukataa mradi huo. Aliona marudio, aligundua taarifa kwenye wavuti. Kwa maneno machache, kati ya mistari, alikuwa akiniambia kwamba nilikuwa tapeli aliyenakili. Alijitetea kwa kusema kwamba ilikuwa aina ya fasihi isiyofaa soko la sasa, ya kianzilishi, kitu ambacho asingekichapisha.

Kwa hiyo nilimwomba rafiki yangu nakala ya faili lake, lenye hadithi zangu 300. Aliniambia kwamba mshtuko mbaya wa umeme ulikuwa umeunguza diski kuu yake na kwamba hakuwa na nakala tena.

Nilimshukuru. Na katika siku 15 niliziandika upya hadithi zote, kwa subira ambayo daima imenitofautisha na wazo moja tu la kunianzisha: kukataliwa ni kupandishwa cheo tu ili ufanye vizuri zaidi na ufanye zaidi.

Nilimgeukia mchapishaji wa Kiitaliano, aliyezalisha na kuchapisha kitabu changu cha kwanza: bila uzoefu, nilichukua ushauri kutoka kwa watu waliokuwa wakiandika muda mrefu kuliko mimi, nililipa euro 1,500 na nikapokea nakala 50 za bure zilizotajwa katika mkataba. Kitabu kilisambazwa kupitia njia zote za uchapishaji na bado kinapatikana leo, ingawa, licha ya madai ya kisheria, sijawahi kulipwa mrabaha wowote.

Hapo ndipo nilipoanza kuelewa kwamba majambazi walikuwa wameshuka kutoka kwenye gari la farasi na, bila mtu yeyote kugundua wala kutambua, walikuwa wamejikita maofisini, wakijiita wachapishaji. Ninazungumza pekee kuhusu wachapishaji niliokuwa nikishughulika nao moja kwa moja, bila kuwataja majina.

Ninalazimika kufuata ushauri wa wakili wangu, kwa sababu kama ningeandika “wachapishaji wote,” kesi za kwanza zingefika. Ninge kuwa nikicheza mchezo wao, si wangu. Hahahahaha.

Nilidhani ni jambo la Kiitaliano, kwa hiyo nilienda Marekani, ambako nilichapisha vitabu 14 vya kurasa 150 hadi 210, ambavyo bado vinauzwa leo, ikiwemo kwenye Amazon. Lakini sikuwahi kuona mrabaha wowote, na vitabu viliendelea kuuzwa hata baada ya kufuta ruhusa ya kuvisambaza.

Lakini kwa kuwa Mkalabria, mwenye kichwa kigumu, nilitafuta uthibitisho zaidi, na wachapishaji wengine niliokuwa nikishughulika nao moja kwa moja wote walifuata mtindo uleule: walichukua vitabu, wakavichapisha na kukusanya pesa, hawakunilipa mrabaha na hawakuondoa machapisho, licha ya maombi yangu kama mwandishi huru.

Kisha siku moja nikafika AMAZON: BOSI WA UCHAPISHAJI.

Hapa mchezo ulifika mwisho wa safari karibu mara moja. Baada ya kuchapisha vitabu 40 katika siku 7, kitabu Na. 41 kilichapishwa na, saa 1 tu baadaye, barua pepe 10 ziliwasili. Amazon ilinishutumu kwa kuchezea algorithmu yake, ilifunga akaunti yangu na kuniambia kwamba haitalipa mrabaha wowote kwa vitabu nilivyokuwa nimechapisha. Kwa ufupi, kama ningesema mimi, nilikuwa nimeilipua algorithmu yao. Lakini sikuwa

nimebuni mauzo: marafiki zangu 12, watu wanaotambulika kwa majina yao ya kwanza na ya ukoo, walikuwa wamenunua vitabu vyangu hasa ili niweze kufanya ukaguzi halisi wa mauzo. Na, kama nilivyopitia na kuweka kumbukumbu, baada ya akaunti yangu kufungwa, vitabu vyangu viliendelea kupatikana na kuuzwa kwa siku nyingine 60, bila kulipwa mrabaha unaostahili. Mafanikio yangu ya kwanza: kumpa Bezos pesa za kujaza mafuta kwenye boti yake ya anasa.

Kisha, ili kuthibitisha kilichotokea kabla, nilifanya jaribio na mchapishaji wa Ulaya, STREETLIB, aliyechapisha vitabu pepe 100 katika lugha sita ndani ya siku 30. Vilifika mara moja katika masoko na vyuo vikuu vyote vya Ulaya, na viliuza zaidi ya nakala 1,365 kwa euro 13.90 katika chini ya siku 50.

Nilipoanza kuchapisha zaidi, waliniambia kwamba walikuwa wakilipia ISBN za vitabu pepe 100 vya kwanza na kwamba ningelazimika kulipia gharama ya vitakavyofuata.

Pia waliniuliza kama nilitaka kupanua usambazaji kwa wauzaji wengine, ili kuifanya ofa ivutie zaidi.

Walidai kwamba ISBN zilikuwa za kumlinda mwandishi. Lakini ISBN hutambulisha toleo la chapisho; hailindi hakimiliki.

Kwangu, kuiwasilisha kama kinga kwa mwandishi ulikuwa uongo. Na biashara iliyojengwa kuzunguka usimamizi wa ISBN na uchapishaji, kama nilivyoipitia, iliishia kutumikia maslahi ya mchapishaji, si yangu.

Nilituma barua pepe iliyothibitishwa nikiwaomba waondoe vitabu vyote sokoni na nikiwaambia kwamba wangeweza kubaki na pesa zote, ikiwemo mrabaha uliokwisha kupatikana na ule ambao bado ungekusanyika, ili waweze kuipa biashara yao sindano nzuri ya fedha.

Na kisha niliamua kufanya kila kitu mwenyewe. Baada ya tovuti ya awali ya mazoezi, hii ya sasa ilizaliwa, bado kama mwandishi huru, bila wafadhili na bila ulinzi.

Ilikuwa kama kwenda shule, lakini nilikuwa na miaka 60 tu na nilitaka kuelewa nilichokuwa nikifanya. Kisha nikakutana na ALPHABET, lakini sikuwa na habari kabisa ni akina nani hao, shetani. Nilidhani ni shule ya wasiojua kusoma inayoendeshwa na Mhindi, na baada ya yote sikukosea kabisa, kwa sababu katika safari yangu, kama nilitaka kujifunza, ningelazimika kutumia msimbo wa binari (0–1), si mfumo wa desimali wa kibinadamu (0–1–2–3–4–5–6–7–8–9): njia pekee ya kufanikiwa ilikuwa kuthibitisha kinyume chake.

Ndani ya kitabu kuna simulizi, hadithi, tukio, ujenzi, mpangilio, jalada, tafsiri. Na kisha?

Wavuti, ikikutilia maanani, ikikuchukulia kwa uzito, ikidhani wewe si jambazi, inakupa thamani na kukuorodhesha kwa wakati wake. Na kisha nini hutokea?

Wavuti ni nani?

BING, GOOGLE, YANDEX, YAHOO. Ukiwa humo ndani, kweli unaweza kusema kwamba kila nyumba ambamo maziwa huchemshwa kwa ajili ya kifungua kinywa asubuhi ndiyo nyumba ileile inayokusoma.

Vinginevyo inabidi uridhike na mitandao ya kijamii, ambako watu husimulia hadithi kuhusu jirani yao. Hiyo ndiyo inakuwa habari.

Ukitaka kuuza baada ya hapo, inabidi ulipe kabla ya kukusanya. Inaonekana kama kinyume cha biashara, lakini ni msimbo wa binari tu.

Unaanza na kampeni za ADS, matangazo, mitandao ya kijamii, washauri, mawakala, na kushiriki unachozalisha na wengine, bila kujua kwa uhakika kitakachoishia mfukoni mwako.

Ni kana kwamba unaenda kasino: unajua umeingia na pesa kiasi gani, lakini hutajua kamwe utatoka na kiasi gani, na mmiliki wa kasino hapotezi kamwe.

Usipouza na ukaitoa kazi yako bure, wewe ni tatizo. Na ukubwa wa tatizo ulilo hupimwa tu kwa wingi wa kazi unazozalisha, jinsi unavyozalisha na wakati unapozalisha.

Na thamani ya usimulizi wako, thamani unayodhani itakusaidia kujitangaza, husahaulika. Hata pale ubora wa kiuhariri wa maudhui unaposimama kwa 9 kati ya 10.

Huendani na muundo. Ni kana kwamba umeingia dukani mwa viatu na ukaomba saizi 99, ilhali wavuti na sekta nzima ya uchapishaji hufika hadi saizi 50 tu zaidi, na si kwa kila mtu.

Na kisha unatafuta ushauri. Uko peke yako. Familia yako ni adui kwa sababu hawaelewi, marafiki zako ni wivu mzuri tu uliojificha kama nia njema, na maadui zako kwa kweli ni watazamaji wanaokustaajabia kimyakimya.

Kisha, kwa upumbavu, unakimbilia kile ambacho AI inasema. Wewe ni mwerevu; unajua jinsi mifumo hii inavyofanya kazi. Unazo 10 ili uone kama mitindo yao inaaifikiana, na kuna siku ambazo zinakuambia kwa nini unaendelea na siku ambazo zinakuambia kwamba huwezi kuendelea, kwa sababu kila mtu anawaogopa wenye nguvu na hakuna anayesimama dhidi ya mfumo.

Kama kweli ingekuwa hivyo, kusingekuwa na vita kamwe, vitendo pekee vinavyotuhakikishia amani. Utadhani huu ni upuuzi: soma

tena historia ya binadamu, nawe utashangaa kuona kwamba ni kama ninavyokuambia.

HAIKUWAHI KUWA RAHISI KWELI, lakini kumbuka daima kwamba haikuwahi kuwa jambo lisilowezekana, na wanawake hulitambua hilo kila mara, na kwa watu wenye uwezo pekee.

Ferdinando Frega

BLADEFREGA · Nando the Scribe